

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. demissionair Minister Vincent Karremans
Postbus 20401
2594 AC Den Haag

Datum
27 november 2025
Kenmerk
U202500759
Telefoon
06 132 529 86
Bijlage(n)
-

Onderwerp: Reactie Advies Raad van State op Wetsvoorstel tot wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de versterking van de rechtsbescherming bij aanbesteden

Geachte Minister,

Met deze brief wil ik namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen (Unie), ProRail B.V., N.V. Nederlandse Spoorwegen (N.S.), Tennet Holding B.V. reageren op het Wetsvoorstel tot wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de versterking van de rechtsbescherming bij aanbesteden (hierna: '**Wetsvoorstel**').

De Raad van State heeft op 11 juni 2025 haar advies gepubliceerd over dit Wetsvoorstel. De conclusie van dit advies is dat het: "... *niet inzichtelijk is dat de voorgestelde maatregelen de geconstateerde problemen daadwerkelijk oplossen en daarmee de rechtsbescherming voor ondernemers wordt vergroot*".¹

Uw ministerie kiest er echter voor om geen aanpassingen te doen in het huidige Wetsvoorstel en zal het daarom begin december 2025 aan u aanbieden.

Wij onderschrijven het belang van een solide rechtsbeschermingskader bij aanbestedingsprocedures: een effectieve toegang tot rechtsmiddelen is immers cruciaal voor het vertrouwen van ondernemers en burgers in het aanbestedingsproces. Echter, het Wetsvoorstel biedt in de huidige vorm daarvoor niet de oplossing, zo concludeert ook de Raad van State.

Als dit wetsvoorstel wordt aangenomen, dan zal Nederland qua (grote infrastructurele) projecten en belangrijke maatschappelijke opgaven gaan vastlopen. Door de nieuwe regels zullen aanbestedingsprocedures langer gaan duren en meer kosten, zo blijkt ook uit de Beantwoording

---

¹ Advies Raad van State d.d. 11 juni 2025 : <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@148285/w18-25-00018-iv/>

vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK). Bovendien staat dit staat haaks op de doelen die Europa wil gaan bereiken met de herziening van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen; waar in juni 2026 een voorstel voor wordt verwacht.

In het bijzonder wijzen wij u op volgende punten:

- ✓ Een aanbestedingsprocedure kan zo maar 100 dagen langer (40 dagen extra door het Wetsvoorstel) gaan duren doordat driemaal een verplichte ‘wachttijd’ termijn wordt geïntroduceerd vanaf het indienen van een klacht tot en met de uitspraak van de Voorzieningenrechter. De verplichting om te wachten vanuit Europa is slechts 15 dagen en Europese lidstaten moeten zorgen voor snelle en doeltreffende rechtsmiddelen.
- ✓ Het vorenstaande weegt extra zwaar doordat het middel van een klachtenregeling met (verplichte) opschorting kan leiden tot een potentiële klachtencarrousel, risicomijdend gedrag door aanbestedende diensten en strategisch gedrag van zittende (markt)partijen. Door een klacht in te dienen kan een zittende marktpartij immers (mogelijk) contractverlenging bewerkstelligen.
- ✓ De impact van het langer duren van aanbestedingen (door de opschortende termijnen) kan groot zijn. Voor de tussenperiode (bij het naderen van het einde van het lopende contract) zal immers in veel gevallen een oplossing moeten komen om de continuering van de uitvoering van een opdracht te kunnen verzekeren. Vaak, zeker voor kritische projecten, kan immers na afloop van de looptijd van een overeenkomst niet worden gewacht tot het moment dat uiteindelijk de nieuwe overeenkomst gesloten is.
- ✓ Ook zullen de onzekere en langere doorlooptijden van aanbestedingsprocedures gaan leiden tot stagnatie of uitstel van projecten, bijvoorbeeld voor het onderhoud van het spoor of de aanleg van kritische infrastructuur. Dit is ook moeilijk te verenigen met de complexe planningsprocessen bij treinvrije periodes, onttrekkingen van treinen aan dienstregeling en het ‘uitzetten’ van stroomverbindingen om werken mogelijk te maken.
- ✓ De verplichtingen uit het wetsvoorstel zullen bij aanbestedende diensten en ook bedrijven gaan leiden tot hogere kosten, zie de flyer van Bouwend Nederland "*Wachten op uitslag aanbesteding kost geld*"². Tegenover iedere teleurgestelde ondernemer staat een winnaar van de aanbesteding die graag snel met de opdracht aan de slag wil.
- ✓ De impact en gevolgen van het wetsvoorstel (ook voor decentrale overheden) zijn niet voldoende uitgewerkt. De Raad van State adviseert daarom alsnog uitvoeringstoetsen te doen:
*"De Afdeling adviseert om alsnog uitvoeringstoetsen te laten verrichten door (representatieve groepen van) verschillende typen aanbestedende diensten en die toetsen te betrekken in een nadere onderbouwing van het voorstel."*³

---

² Flyer Bouwend Nederland 'Wachten op de uitslag kost geld': <https://www.bouwendnederland.nl/nieuws/algemeen/wachten-op-uitslag-aanbesteding-kost-geld>

³ Advies Raad van State d.d. 11 juni 2025 : <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@148285/w18-25-00018-iv/>

Wij verzoeken u met klem om het wetsvoorstel niet aan te bieden aan de Tweede Kamer en op bovenstaande punten het Wetsvoorstel nader te bezien, aan te passen en daarbij onder meer de aanbevelingen van de Raad van State zorgvuldig te betrekken. Alleen zo kan een regeling tot stand komen die zowel juridisch houdbaar als praktisch werkbaar is. Het stilvallen van projecten in Nederland zal immers gaan leiden tot maatschappelijke schade. Terwijl deze tijd nu juist vraagt om innovatiekracht, samenwerking met de markt, snelheid van uitvoering en slagkracht.

Uiteraard zijn wij bereid om onze ervaringen en suggesties nader toe te lichten en mee te denken over mogelijke verbeteringen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten, namens alle bovengenoemde partijen,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'L' followed by a long horizontal line.

dr. mr. L.K. (Leonard) Geluk
Algemeen directeur